

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 25.9.2009
СОМ(2009) 504 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА
ОТНОСНО СУБСИДИАРНОСТТА И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТТА

(16-ти доклад относно „по-доброто законотворчество“ за периода 2008 г.)

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА
ОТНОСНО СУБСИДИАРНОСТТА И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТТА

(16-ти доклад относно „по-доброто законотворчество“ за периода 2008 г.)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Това е шестнадесетият по ред доклад относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност, който Комисията представя на Европейския съвет и Европейския парламент в съответствие с протокола, приложен към Договора за създаване на Европейската общност¹. Както през 2007 г., този доклад не застъпва по-обширната проблематика, свързана с подобряване на регулаторната среда, тъй като тези въпроси бяха засегнати в Третия стратегически преглед на програмата за по-добро регулиране в Европейския съюз².

2. ПРАВНАТА И ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА РАМКА

2.1. Принципи на субсидиарност и пропорционалност

Определенията за субсидиарност и пропорционалност се съдържат в член 5, параграфи 2 и 3 от Договора за създаване на Европейската общност (ДЕО). Протокол № 30 към ДЕО дава по-подробна информация как следва да се прилагат двата принципа.

Субсидиарността е водещ принцип за разграничаване на отговорностите на държавите-членки и на ЕС, т.е. за отговор на въпроса „*Кой трябва да предприеме действия?*“. Ако Общността разполага с изключителни компетенции в дадена област, отговорът е еднозначен и принципът на субсидиарност не се прилага. Ако Общността и държавите-членки си поделят компетенциите, принципът ясно постановява да се даде предимство на държавите-членка, които да предприемат действия. Общността следва да предприеме действия, само ако целите не могат да бъдат достатъчно добре постигнати от държавите-членки (тест за необходимост) и ако тези цели могат да бъдат по-успешно осъществени от Общността (тест за т.нар. „добавена стойност“ или сравнителна ефективност).

Субсидиарността е динамична концепция и оценяването ѝ се развива във времето. Благодарение на нея Общността може да разширява, в рамките на своите правомощия, обхвата на действията си, когато обстоятелствата го налагат, и обратно – да ги

---

¹ Протокол (№ 30) относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност (1997 г.)

² СОМ(2009) 15, 28.1.2009 г.

ограничава или прекратява, когато те вече не могат да преминат успешно теста за субсидиарност³.

Пропорционалността е водещ принцип за определяне на начина, по който Съюзът следва да упражнява изключителните и споделените си компетенции (т.е. въпросът е за *формата и естеството на действията на ЕС*). Член 5 от ДЕО и протоколът постановяват, че действията на Общността не могат да надхвърлят необходимото за постигане на целите на ДЕО. Всяко решение трябва да предпочете най-малко ограничаващия вариант.

2.2. Ред и условия за прилагането, възможности за коментари, последващ контрол

Всички институции на Съюза трябва да спазват и двата принципа. Протоколът и междуинституционалното споразумение относно субсидиарността от 1993 г.⁴ изброяват специфични задължения, чиито основни елементи са обобщени по-долу.

Комисията трябва: да провежда широки консултации, преди да внася законодателни предложения; да аргументира в обяснителния меморандум на всяко законодателно предложение заключението, че предложението спазва принципите на субсидиарност и пропорционалност и да отчита задълженията, които се пораждаат за Общността, националните правителства, местните власти, икономическите оператори и гражданите.

Европейският парламент и Съветът трябва да обосноват от гледна точка на субсидиарността внесени от тях изменения, в случай че те засягат обхвата на действието, което Общността следва да предприеме⁵. Ако се прилага процедурата за консултиране или сътрудничество, Съветът трябва да уведоми Парламента в обосновка за становището си относно принципите за субсидиарност и пропорционалност⁶.

Европейският икономически и социален комитет и Комитетът на регионите изразяват становищата си или в процеса на консултиране, или по собствена инициатива. Конференцията на комисиите по европейски въпроси към парламентите на държавите-членки на Европейския съюз (COSAC) също може да даде мнение за прилагането на принципа на субсидиарност⁷.

От септември 2006 г. Комисията представя на вниманието на националните парламенти новите законодателни предложения, като ги приканва да изразят становище. Въпреки че този процес не се ограничава до въпросите за субсидиарност и пропорционалност, много от становищата на националните парламенти се отнасят до тези принципи.

И най-накрая трябва да се отбележи, че Съдът на Европейските общности и Първоинстанционният съд могат да се произнасят по законосъобразността на актовете на институциите по отношение на спазването на принципа на субсидиарност.

---

³ Член 3 от Протокола

⁴ Прието на 17.11.1993 г., ОВ С 329, 6.12.1993 г., стр. 132.

⁵ Раздел 2, точка 3 от Междуинституционалното споразумение относно субсидиарността от 1993 г.

⁶ Член 12 от Протокола

⁷ Точка 6 от Протокола за ролята на националните парламенти в Европейския съюз, Договор от Амстердам.

3. ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ОТ КОМИСИЯТА ПРЕЗ 2008 Г.

3.1. Как Комисията работи с принципите

Протоколът изисква от Комисията да посочи причините, поради които счита, че дадено законодателно предложение е съобразено с принципите на субсидиарност и пропорционалност. Комисията може да стори това по редица начини: субсидиарността и пропорционалността се разглеждат като част от оценките на въздействието, които Комисията извършва за всички свои значителни инициативи, и са представени в обяснителните меморандуми и съображенията на законодателните предложения.

Ключова характеристика на системата за оценка на въздействието на Комисията е независимият качествен контрол, осигуряван от Комитета по оценка на въздействието (КОВ). В становищата си КОВ препоръчва подобрения по ключови елементи на оценките на въздействието, включително по отношение на оценката на субсидиарността и пропорционалността. Становищата на Комитета са част от вътрешния процес на Комисията за вземане на решения и са достъпни също така и за останалите институции и обществеността, след като Комисията е приела съответната инициатива.

Докладът на КОВ за 2008 г. отчита покачване на препоръките на КОВ по отношение на субсидиарността и пропорционалността (29 случая през 2007 г., 48 през 2008 г.). Въз основа на работата, извършена от КОВ, и „таблицата за оценка“, разработена от Комитета на регионите за собствената му работа по субсидиарността⁸, Комисията подобри указанията си в преработените насоки за оценка на въздействието, приети от нея през януари 2009 г., за това как да се анализират субсидиарността и пропорционалността. Тези насоки съдържат понастоящем две отделни групи въпроси⁹, основани на протокол 30, които следва да спомогнат за подобряване на качеството на анализите, съдържащи се в оценките за въздействието. Въпросите например обръщат внимание на присъствието на транснационални аспекти, които могат да са знак, че държавите-членки не могат самостоятелно да постигнат целите в задоволителна степен.

3.2. Примери за това как Комисията прилага двата принципа посредством нейните оценки на въздействието

*Пакетът за съвместяване*¹⁰. Този пакет се състоеше от преработените версии на две директиви: една за закрилата на бременните работнички (която увеличава правото на отпуски по майчинство от 14 на 18 седмици, по принцип на пълна заплата) и една за помагащите съпрузи и самостоятелно заетите жени (предоставяйки по искане на помагащите съпрузи същите разпоредби за социална сигурност, както на техните самостоятелно заети партньори). Първоначалните резултати от оценката на въздействието, особено по отношение на второто предложение, показаха, че разходите по прилагането ще бъдат значителни за няколко държави-членки. Ето защо, за да направи някои мерки пропорционални на преследваните от тях цели, Комисията предложи прилагането им да е по желание на държавите-членки.

---

⁸ <http://subsidiarity.cor.europa.eu/Help/tabid/283/Default.aspx>

⁹ SEC(2009) 92, 15.1.2009 г. вж. раздел 5.2 за субсидиарност и раздел 7.2 за пропорционалност

¹⁰ COM (2008) 636 и COM (2008) 637, 3.10.2008 г.

*Намалени ставки на ДДС за местни услуги*¹¹ Предложението на Комисията за намаляване на ставките на ДДС за местни трудоемки услуги въвежда по-голяма гъвкавост при определянето на ставките за ДДС от държавите-членки за услуги, при които измерението „вътрешен пазар“ е незначително. Това е пример за това как един нов поглед върху прилагането на даден законодателен акт може да доведе до намаляване на намесата от страна на ЕС.

*Директива за равно третиране извън пазара на труда*¹² Предложението за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация съдържа няколко гаранции, които ясно обозначават в кои области държавите-членки запазват компетенциите си (напр. по въпросите на образованието, светския или не характер на държавата, признаване или не на хомосексуални бракове). В отговор на изразена загриженост по отношение на мерките, свързани с уврежданията, които биха довели до непропорционално високи разходи за бизнеса, Комисията направи така, че предложението да се основава на концепцията за „подходящо настаняване и работна среда“ за лицата с увреждания, която е позната на бизнес средите, тъй като бе въведена с Директивата за равно третиране в областта на заетостта¹³. Предложението на Комисията посочва конкретно факторите, които да бъдат взети предвид при преценяването какво е „подходящо“, и пояснява в обяснителния меморандум как това съответства на принципите на субсидиарност и пропорционалност.

Препоръка на Съвета по свързани с употребата на наркотици въпроси в затворите Комисията започна работа по инициатива, която препоръчва на държавите-членки да вземат мерки за справяне с проблемите, свързани с наркотиците, в затворите. Тази инициатива би допълнила съществуващата вече обща препоръка относно наркотичната зависимост. Оценката на въздействието постави под въпрос пропорционалността на действието поради ограничения мащаб на проблема. Опасенията по въпроса за пропорционалността представляваха част от причините, поради които Комисията реши да не развие инициативата.

В няколко други случая КОВ поиска по-добър анализ на субсидиарността, като например: предложението за регламент относно правата на пътниците в автобусния транспорт¹⁴, предложението за директива относно енергийните характеристики на сградите¹⁵, предложението за директива за подпомагане на трансграничния контрол върху безопасността по пътищата¹⁶, предложението за директива относно защитата на животните, използвани за научни цели¹⁷, предложението за регламент относно разпределянето на храна на нуждаещите се лица¹⁸, предложението за регламент за създаване на схема за предлагане на плодове в училищата¹⁹, предложението за директива относно етап II на улавянето на бензиновите пари при зареждането на леките

---

¹¹ COM(2008) 428, 7.7.2008 г.

¹² COM(2008) 426, 2.7.2008

¹³ 2000/78/ЕО, 27.11.2000 г.

¹⁴ COM(2008) 817, 4.12.2008 г.

¹⁵ COM(2008) 780, 13.11.2008 г.

¹⁶ COM(2008) 151, 19.3.2008 г.

¹⁷ COM(2008) 543, 5.11.2008 г.

¹⁸ COM(2008) 563, 17.9.2008 г.

¹⁹ COM(2008) 442, 8.7.2008 г.

автомобили на бензиностанциите²⁰. По-подробна информация за тези случаи може да бъде намерена на уебсайта на Комисията за оценка на въздействието²¹.

4. УЧАСТИЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПАРЛАМЕНТИ

4.1. Становища, изпратени на Комисията

От 2006 г. Комисията изпраща всички нови предложения до националните парламенти и е установила процедура за отговор на техните становища²². Броят становища, които Комисията получава, се увеличават почти двойно с всяка изминала година — 53 през 2006 г., 115 през 2007 г. и 200 през 2008 г.²³. Тези данни показват, че националните парламенти постепенно създават необходимата организация, за да отговорят на инициативите на Комисията. Въпреки че този процес обхваща и други въпроси освен тези, свързани със субсидиарността и пропорционалността, становищата на националните парламенти често засягаха тези теми. Например:

*Предложение относно правата на пациентите при трансграничното здравно обслужване*²⁴. Комисията получи 3 становища. Френският Сенат подчерта, че за да бъдат зачетени принципите на субсидиарност и пропорционалност, предложението следва да признае факта, че организацията на здравните услуги е отговорност на държавите-членки. Двете камари на нидерландския парламент заявиха, че не е ясно защо трябва да се предприемат действия на европейско равнище. Те изразиха съмнения относно зачитането на националния суверенитет по въпросите на организацията и финансирането на здравните системи, както е относно избора на правен инструмент (директива). Германският Бундесрат подчерта, че услугите за социално подпомагане трябва да бъдат изключени от обхвата на инициативата. Според него позоваването на член 95 ДЕО като правно основание не трябва да се използва като начин за заобикаляне на ограниченията, поставени на общностните действия в областта на здравето, посочени в член 152. Бундесратът също настоя формулировката на член 5 от предложението, потвърждаващ отговорността на държавите-членки за организацията на системите за здравеопазване, да бъде подсилена. В отговора си по становищата на националните парламенти Комисията посочи, че в съответствие с член 152, алинея 5 от ДЕО държавите-членки продължават да са отговорни за организацията и предоставянето на здравни услуги и медицински грижи, и по-специално за определяне правата на пациентите и начините, по които се предоставят здравните грижи. В отговора си по становището на Бундесрата Комисията също заяви, че предложената директива се отнася до стандарта на предоставяните здравни услуги, но не обхваща възстановяването на разходите за социално подпомагане на пострадалите.

*Предложение за Европейско частно дружество*²⁵. Германският Бундесрат изрази съмнения относно зачитането на субсидиарността и постигането на набелязаните цели от предложената хармонизация. Двете камари на нидерландския парламент поискаха

---

²⁰ COM(2008) 812, 4.12.2008 г.

²¹ http://ec.europa.eu/governance/impact/index_en.htm.

²² „Програма на гражданите – резултати за Европа“, COM(2006) 211, 10.5.2006 г.

²³ Приложение 1 прави преглед на произхода на становищата, получени от Комисията

²⁴ COM(2008) 414, 2.7.2008 г.

²⁵ COM(2008) 396, 25.6.2008 г.

ясно аргументиране на правното основание. Тяхното желание бе да се избегне ситуация, в която националните правила, забраняващи злоупотребите, могат да бъдат заобиколени от европейските правила. Те поставиха под въпрос също така добавената стойност на инициативата и прогнозата на Комисията относно ефективното използване на Европейското дружество. В отговора си на германския Бундесрат Комисията посочи, че включването на трансгранично изискване като условие за създаване на Европейско частно дружество ще бъде в противоречие с целта на предложението, а именно то да допринесе за завършването и подобряването на функционирането на вътрешния пазар и за повишаването на достъпа до него за малки и средни предприятия.

*Съобщение „Small Business Act“ за Европа*²⁶. Германският Бундесрат имаше известни опасения относно субсидиарността, например по въпроса за програмите за европейски училища за насърчаване на предприемаческия дух. От друга страна италианският Сенат прие всички принципи, залегнали в „Small Business Act“. В отговорите си Комисията покани германския Бундесрат и италианския Сенат да участват активно в процеса след приемането на инициативата, особено по отношение на споделянето на най-добри практики по национални и регионални политики и мерки за МСП, например по въпроса за сравнителните показатели.

Ако бъде ратифициран, Договорът от Лисабон ще засили ролята на националните парламенти в законодателния процес на ЕС²⁷. Протоколи 1 и 2 към Договора предвиждат системата за изразяване на вижданията на националните парламенти по проектите за законодателни предложения, що се отнася до съвместимостта им с принципа на субсидиарност, да бъде укрепена. Националните парламенти ще бъдат информирани за всички законодателни предложения и, освен в надлежно обосновани неотложни случаи, ще разполагат с осем седмици, за да оповестят становището си²⁸. Когато сметат, че дадено законодателно предложение не спазва принципа за субсидиарност, националните парламенти ще могат да изпратят мотивирано становище до Комисията²⁹. В зависимост от броя на националните парламенти, които са отговорили, договарят предвижда два механизма – т.нар. „жълт картон“ и „оранжев картон“, които водят до преразглеждане и евентуално оттегляне на предложението. Договорът съдържа също така нови разпоредби за последващ съдебен контрол. националните парламенти³⁰ и Комитетът на регионите ще могат да завеждат дела пред Съда на ЕОпри съмнения за нарушения на принципа на субсидиарност³¹.

4.2. Инициативи на COSAC във връзка със субсидиарността

През 2008 г. Конференцията на специализираните органи по общностните и европейските въпроси на парламентите в Европейския съюз (COSAC) проведе две нови

---

²⁶ COM(2008) 394, 25.6.2008 г.

²⁷ Протоколи № 1 и № 2

²⁸ Член 4 от Протокола за ролята на националните парламенти в Европейския съюз.

²⁹ Това се отнася до: предложения на Комисията; инициативи на група държави-членки (напр. сътрудничество в сферата на наказателното право); инициативи на Европейския парламент; искания на Съда; препоръки на Европейската централна банка; и искания на Европейската инвестиционна банка, които целят приемането на европейски законодателни актове.

³⁰ Посредством иск, внесен от държавата-членка в съответствие с нейния вътрешен правен ред, от името на националния парламент или негова камара.

³¹ Член 8 от Протокола относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност

инициативи във връзка със субсидиарността, за да изпробва процедурите, предложени от Договора от Лисабон. По тези инициативи Комисията получи 27 становища.

*Рамково решение на Съвета за борба с тероризма*³². Бяха получени общо 12 становища. Единствено Камарата на общините на Обединеното кралство даде отрицателно становище по отношение на съвместимостта с принципа на субсидиарност. 5 камари на национални парламенти поискаха от Комисията да разясни някои въпроси, свързани със субсидиарността; Други 5 поискаха разяснения по отношение на връзката с Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяването на тероризма.

*Директива за равно третиране извън пазара на труда*³³ Бяха получени 15 становища по предложението, 14 от които с положителна оценка по отношение на субсидиарността. Единственото отрицателно становище бе получено от чешкия Сенат.

5. ПРИЛОЖЕНИЕ ОТ СТРАНА НА СЪВЕТА

*Рамкова директива за защита на почвите*³⁴. Оживената дискусия по тази директива бе спомената в доклада по въпросите на субсидиарността и пропорционалността от 2007 г. Въпреки усилията на председателството, подкрепяно от Комисията, Съветът не можа да постигне политическо съгласие по директивата през декември 2007 г. Окончателният компромис, който предоставяше голяма степен на гъвкавост на държавите-членки и намаляваше разходите за прилагането на директивата, се оказа неприемлив вариант за блокиращото малцинство поради съображения, свързани със субсидиарността и пропорционалността. Дискусиите на техническо ниво продължиха през 2008 г.

*Директива относно задълженията за оповестяване и езиков превод на определени видове дружества*³⁵. Една от разпоредбите от това предложение премахва задължението официалните документи на дружеството да се оповестяват на хартия, а вместо това информацията да се публикува на централна електронна платформа, с което да се намалят разходите за дружествата. Няколко държави-членки, които заедно образуват блокиращо малцинство, желаят на държавите-членки да продължи да бъде позволено да поддържат изисквания, които задължават дружествата на собствени разходи да публикуват в националната или местната преса. Две държави-членки, позовавайки се на принципа за субсидиарност, посочиха, че публикуването в национални или местни вестници има добавена стойност за местните общества, особено в райони, където интернет покритието е слабо. Те също посочиха нуждата този източник на финансиране за националната преса да бъде запазен.

*Директива за равно третиране извън пазара на труда*³⁶ Германия се противопостави на това предложение по съображения, свързани със субсидиарността. Ирландия изрази същите съмнения и чешкият Сенат прие резолюция в същия смисъл. Те считат, че

---

³² COM(2007) 650, 6.11.2007 г.

³³ COM(2008) 426, 2.7.2008 г.

³⁴ COM(2006) 232, 22.9.2006 г.

³⁵ COM(2008) 194, 17.4.2008 г.

³⁶ COM(2008) 426, 2.7.2008 г.

предложението отива отвъд рамките на това, което позволява правното основание (член 13 ДЕО), за да му се даде възможност да насърчава, подкрепя или допълва действията на държавите-членки. Други държави-членки (по-специално Нидерландия и Италия) също считат, че предложението не съответства на принципа на пропорционалност предвид административните и финансовите разходи, които води след себе си. Дискусиите по това предложение в Съвета продължават и при шведското председателство.

*Директива за закрилата на бременни работнички*³⁷. За няколко държави-членки (и особено Нидерландия) предложението е в нарушение на принципа на субсидиарност: те биха желали да запазят свободата си при вземане на решения по някои от въпросите, обхванати от предложението, в съответствие с предишната им практика и национален опит.

*Намалени ставки на ДДС*³⁸. Една държава-членка повдигна въпроса за субсидиарността по време на дискусиите в Съвета. Същата държава-членка нямаше възражения относно субсидиарността по отношение на предложението на Комисията от 2008 г.; Тя обаче повдигна аргумент, свързан със субсидиарността, във възражението си срещу елемент на компромиса, предложен от френското председателство (според който всяко искане на държава-членка за прилагане на намалена ставка трябва да бъде подложено на оценка на неговото въздействие, най-вече върху бюджета). Този елемент не бе включен в политическото споразумение, постигнато по време на заседанието на Съвета по икономически и финансови въпроси от 10 март 2009 г.

6. ПРИЛАГАНЕ ОТ СТРАНА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

През 2008 г. Европейският парламент прие две резолюции, които разглеждат в известна дълбочина въпросите, свързани със субсидиарността и пропорционалността. През октомври Парламентът прие резолюция по доклада на Комисията „По-добро законотворчество - 2006 г. по прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност“³⁹. В него се разглежда новата роля на националните парламенти по отношение на контролирането на принципа на субсидиарност. Инициативата на Комисията да изпраща новите си предложения на националните парламенти и да търси техните становища бе приета, но с цел да стане този диалог по-ефективен Европейският парламент смята, че съществува нужда да бъде разработен общ подход към принципите на субсидиарност и пропорционалност.

Втората резолюция по въпросите на субсидиарността е реакцията на Парламента по отношение на зелената книга на Комисията „Към нова култура за градска мобилност“⁴⁰. Въпреки че Парламентът счита градската мобилност за отговорност на местните власти, той признава, че ЕС може да играе роля в развиването на интегриран европейски подход по въпроса. Въпреки че ЕС не трябва да законодателства в областта на градската мобилност, Парламентът счита, че ЕС следва да вземе под внимание „специалните изисквания на градския транспорт в онези политики, в които може да

---

³⁷ COM(2008) 637, 3.10.2008 г.

³⁸ COM(2008) 428, 7.7.2008 г.

³⁹ 2008/2045(INI), 21.10.2008

⁴⁰ 2008/2041(INI), 9.7.2008 г.

законодателства (напр. бюджетна политика, политика относно околната среда, социална политика и политика относно пазара на труда, политика в областта на конкуренцията, промишлена политика, регионална политика и политика на сближаване, транспортна политика и политика относно безопасността по пътищата, енергийна политика)“.

7. ПРИЛАГАНЕ ОТ СТРАНА НА КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Мрежата за контрол на субсидиарността на Комитета на регионите навлезе във втората си година на функциониране през 2008 г. Мрежата действа чрез интерактивен уебсайт⁴¹ и е насочена най-вече към правителствени и парламентарни институции, представляващи европейските региони и градове. Националните парламенти също са поканени да участват. Други национални и ЕС институции могат да следят дейностите на мрежата като наблюдатели. Когато Комитетът на регионите издава становище по нова политика или законодателно предложение, регистрираните участници в мрежата могат да използват стандартизиран електронен формуляр, за да дадат мнението си по отношение на спазването на принципа на субсидиарност. В допълнение на това докладчиците в Комитета могат да започнат по-широки дискусии в мрежата, когато в работата си се нуждаят от повече информация по въпросите на субсидиарността и пропорционалността. Бяха проведени три консултации през 2008 г.⁴²

Комитетът на регионите възнамерява да използва консултативните си мрежи и платформи, включително Мрежата за контрол на субсидиарността, за да предоставя данни на Европейската комисия относно възможното въздействие на нейните инициативи на местно и регионално ниво. Това ще позволи на местните и регионалните власти да участват на ранен етап в (предварителния) законодателен процес и да допринесат за по-добра оценка на териториалното въздействие на законодателните и политически предложения на ЕС.

8. ПРИЛАГАНЕ ОТ СТРАНА НА СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Въпреки че няма нова съдебна практика за отбелязване, в момента тече процедура на преюдициално запитване, в резултат на която Съдът може да се произнесе по въпроса за субсидиарността. На 13 февруари 2008 г. Висшият съд на Англия и Уелс (High Court of Justice) отправи преюдициално запитване до Съда на Европейските общности по „Регламента за роуминга“⁴³. В допълнение към въпрос за правното основание, Висшият съд запита Съда дали регламентът е нищожен „по съображение, че определянето на ценови таван по отношение на цените на дребно за роуминг нарушава принципа на пропорционалност и/или субсидиарност“. Решението на Съда се очаква преди началото на 2010 г.

---

⁴¹ <http://subsidiarity.cor.europa.eu>

⁴² i) относно имиграцията и заетостта COM (2007) 248, COM (2007) 249, COM (2007) 637 и COM (2007) 638; ii) относно правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване COM (2008) 414; iii) относно Зелената книга за териториално сближаване COM (2008) 616.

⁴³ Дело C-58/8 *Vodafone Ltd, Telefónica O2 Europe plc, T-Mobile International AG, Orange Personal Communications Services Ltd* срещу Държавния секретар за бизнеса, предприятията и реформата на регулаторната уредба за Регламент (ЕО) № 717/2007

9. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Горният анализ води до три по-обща заключения. На първо място, докато прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност често извежда на преден план различия във възгледите в Съвета, това е по-малко вярно за Европейския парламент, където изглежда съществува по-широк консенсус по отношение на нуждата и добавената стойност, която носи действието на равнище ЕС. На второ място, броят становища, които Комисията получава от националните парламенти в отговор на нейните предложения, нараства бързо, като приблизително се удвоява всяка година. Може да се очаква тази тенденция да продължи, ако Договорът от Лисабон бъде ратифициран и „жълтите и оранжевите картони“ влязат в действие. Този процес още повече ще обогати дебата по въпросите на субсидиарността и пропорционалността. Трето, оценките на въздействието се превърнаха в основното средство за разглеждане на проблематиката около субсидиарността и пропорционалността при изготвянето на инициативи по политиките в рамките на Комисията. Комитетът по оценка на въздействието играе ключова роля в това отношение и преработените насоки за оценка на въздействието би следвало да доведат до още по-голям напредък в тази област.

Приложение 1: Брой на становищата, изпратени от националните парламенти

	Камари на националните парламенти	Получени станoviща
1	PT - Assembleia da República	65
2	DE - Bundesrat	18
3	SE Riksdag	16
4	FR - Sénat	13
5	UK - House of Lords	12
6	DK - Folketing	11
7	CZ - Senát	11
8	IT - Senato della Repubblica	8
9	IE - Dáil Éireann and Seanad Éireann	7
10	IT - Camera dei deputati	6
11	NL - Staten Generaal	5
12	PL - Sejm	5
13	AT - Bundesrat	4
14	EL - Vouli ton Ellinon	3
15	DE - Bundestag	2
16	EE - Riigikogu	2
17	LU - Chambre des Députés	2
18	BE – Sénat/Senaat	2
19	CY - Vouli ton Antiprosopon	2
20	LV - Saeima	2
21	UK - House of Commons	1
22	CZ - Poslanecká sněmovna	1
23	BE - Chambre des Représentants/ Kamer van volksvertegenwoordigers	1
24	BG – Народно събрание	1
	Общо	200